

holde i Henseende til Reguleringen af Sogne- reiser og Omgangen for disse."

2) D a m g a a r d s og F. N. H a n s e n s For- slag: til denne S, enten som den lyder i Udkastet, eller som den af Udvalget er foreslaaet, føies:

„Communalbestyrelsen vil have at træffe Overenskomst med vedkommende Sognepræst til Forebyggelse af, at dennes Embedskjorsel skal støde sammen med Præstegaardens her omhandlede Kjorselspligt."

Ordføreren: Det har allerede idag viist sig, at den Forandring, vi have foreslaaet ved § 13, vil møde Modsigelse her i Salen. Jeg skal til Dplysning for Enhver tillade mig at meddele, at Forordningen om Frireiser af 2de Juni 1844 § 24 siger: „Enhver Gaardbesidder skal ansættes til een eller flere Kjorsler i Omgangen i passende Forhold til Gaardens Hartforn." For mig staaer det nu klart som So- len, at det passende Forhold her er, at den, som har 48 Edr. Hartforn, hører 3 Gange saa tidt, som den der har 16 Edr.; men jeg veed, at der er Bestidere af store Gaarde, som have fundet, at dette Forhold var upassende; de have andraget paa en Forandring, og de have fundet Medhold hos Amtsraadene og hos Regjeringscollegierne. Det sees nemlig af Mo- tiverne til dette Lovudkast, at Collegialtidenden for 1844 skal vise, at der ved „passende For- hold" er sigtet til Hesteholdet. Det forekommer mig, at, naar det skulde være passende til Hart- fornet, saa kan det meget let blive upassende til Hesteholdet, og omvendt; men jeg skal ikke videre indlade mig paa det forrige Cancellies Fortolkningsskunst. Den ærede Indenrigsmini- ster har sagt, at, saaledes som vi have foreslaaet Bestemmelsen, vil den blive bebyrdende for de ganske smaa Gaardbesiddere, som dog vanskelig kunne høre. Saavidt jeg veed, har man alle- vegne reguleret Forholdet efter Roder; man har lagt Hartfornet sammen, maaskee af meget forskjellig Størrelse, til 8 Edr., har jeg hørt, paa mange Steder, men jeg troer, at i

de jydske Egne, paa Heberne, har man viist fundet et mindre Tal, 4 Edr. paa sine Steder, og det er henstgsmæssigt, hvor man har lidet Hartforn og dog holder Heste og Bogn; man har slaaet dem sammen, og paa denne Maade kunne ogsaa Beboere, som maaskee kun holde een Hest, udføre deres Kjorsel; ellers lægger man dem til de større Gaarde, og det bliver da jæv- net mellem de Vedkommende uden nogen Ban- skelighed. Men jeg troer vistnok, at det, man nærmest har mod vort Forslag, er ikke saa me- get Hensynet til de smaa Bestidere som til de store. Jeg har forøvrigt hørt af jydske Rigs- dagsmand, at den Bestemmelse, som staaer i Udkastet, naar Ordet „passende" fremdeles skulde fortolkes som hidtil, vilde blive bebyrdende for de store Gaardbesiddere, idet de nemlig der holde usædvanlig mange Heste til Salg og til Dydræt, medens den her paa Derne vilde blive til Fordeel for de store Gaarde, som holde et færre Antal Heste i Forhold til deres Hartforn. Men det staaer dunkelt for mig, og det er, hvorledes man forstaaer Begrebet Hestehold. Regner man dertil Herrens Ridehest, Forval- terens Ridehest, et Par Stadskjoreheste, maas- kee Børnenes Rideheste o. s. v., eller er det blot de Heste, som holdes til Avling, til Be- drift? Hvis dette Sidste er Tilfældet, saa troer jeg, at mangen en Bonde vilde træde frem og sige: „Stop! Jeg holder vistnok flere Heste; men de 2 ere mine Stadsheste, dem bruger jeg i Almindelighed ikke, uden naar jeg hører ud i min holsteenske Bogn".

Rettelse.

Nr. 126 Sp. 3594 l. 2 f. o.: „overhovedet" udgaaer.
— 228 Sp. 3630 l. 21: „Laan" læs: „Loven"; „love"
læs: „have".